

Резюме

IV

конференції 30 УВР

9-10-го Листопада р. 1928,
в ПРАГІ.

Р Е З О Л Ю Ц І Ї

IV Конференції Закордонної Організації Української Партії Соціалістів Революціонерів, що відбулася 9-10 липня р. 1928. у Празі.

I. З н а г о д и 10-т и л і т т я УПС-Р.

Заслухавши промову т. М. Чаповала з нагоди 10 ліття одвертого існування УПС-Р, IV Конференція вважає, що вихід на політичну арену УПСР був обумовлений, як історично-ідеологічним розвитком української визвольної думки, так і соціально-політичними передумовами, тому існування УПС-Р є логічно обумовленим всім суспільним процесом відродження України.

УПС-Р в революції стала єдиною масовою українською партією і те виключно селянсько-робітничою партією, що принесла на собі першу організаційно-будительську працю в трудових масах 1917-18 років. Можна з певністю твердити, що в революції українське село було розбуджене соціалістами революціонерами, чим УПС-Р виконала незабутню перед Україною історичну послугу, якою ні одна інша українська партія похвалитись не може тому, що всі інші українські партії були і є нічим іншим, як лише малими інтелігентськими ідеологічними та політичними мійськими гуртками, одірваними, ізольованими від мас. Інтелігентською групою були і соціал-демократи, що не мали звязку не лише з трудовим селянством - цьому була і є на перешкоді їх марксістсько-пролетарська меншовицько-реформістська ідеологія, - але навіть і з пролетаріатом на Україні через те, що о р г а н і з о в а н и й на Україні пролетаріат був руський і жидівський, йшов під проводом своїх національних партій, а український, національно майже не свідомий пролетаріат був або просто неорганізований, або йшов під впливом російських партій. Не ліпше було становище укр. соціал-демократів і на західних українських землях - в Галичині і на Буковині, не кажучи вже про Закарпаття. І до цього часу соціал-демократи не то що не виростили, а навпаки - дуже зменшилися, згубивши навіть слабкий звязок з укр. робітництвом, тому об'єктивний стан речей робить УПС-Р єдиною національною революційно-соціалістичною партією трудового селянства і робітництва.

УПС-Р завдяки тому, що виробила свою програму об'єктивно-науковим методом, перевівши докладний аналіз соціальної структури і установивши її характер, тим самим одержала можливість вести р е а л ь н у п о л і т и к у, стала здібною вказувати справжній шлях визволення для трудових мас. Якраз це і підводить під УПС-Р твердий ґрунт, на якому вона мусить розростися в могутню селянсько-робітничу революційну організацію, що візьме на свої плечі всю вагу історичного завдання - визволити український народ і зорганізувати українське суспільство на засадах трудової демократії. Опріч УПСР цього завдання не може виконати жадна інша група через брак соціальної бази у їх: дрібна буржуазія і куркулі, на яких лише і можуть опиратись інші групи, занадто мала база відродження, тим більше, що дрібна буржуазія по своїй соціально-типологічній характеристиці не здібна до суспільно-будівничої праці.

Цю обставину не повинна забувати і УПС-Р, котра на своїх минулих помилках мусить навчитись, що дрібно-буржуазна інтелігенція не здібна мати жадних ідеалів до-до революційної перебудови суспільства, тому УПС-Р мусить твердо йти своїм шляхом, не вступаючи в коаліції з класово-реакційними елементами, не впадати в реформізм, не асимілюючись з чужими її природі елементами. Як показує минулий досвід втрата УПС-Р своїх позицій була обумовлена /опріч об'єктивно-історичних причин/ ще через коаліціонерство з соціал-демократичними інтелігентами, не звязаними з робітництвом. Не менш шкідливими наслідками означилась і фактична співпраця в минувшині з радикально-демократичною і безпартійною дрібно-буржуазною інтелігенцією, як в краю, так і на еміграції. Досвід цієї співпраці такий: ніколи її вже не можна повторювати. А навпаки: треба всі сили поставити до організації селян і робітників в політичні, культурні і кооперативні форми, керуючи цим організаційним процесом і виховуючи маси до поставленої Партією мети.

На цьому шляху Партії доведеться винести на собі величезну працю і при тім витерпіти і перемогти не лише темноту і інертність трудових мас, а ще й люту безоглядну боротьбу дрібно-буржуазної інтелігенції, яка в новій політиці УПС-Р вже побачила справжню і велику загрозу всій своїй будучині і тому боротиметься проти УПС-Р з одчаєм засудженого на суспільно-політичну смерть.

Соціалісти-революціонери це усвідомляють собі і тому без хитань і вагань твердо і непохитно йтимуть вперед міцно-споеними дисциплінованими рядами з вірою як в свою остаточну перемогу, так і в свій провід.

Нова аргументація програми УПС-Р, вироблена соціологічно-науково, має в собі непереможну силу логіки, котра підперта ще безсумнівною силою соціальної справедливості, за яку бореться УПС-Р. Сполучення правди-істини з правдою справедливостю озброєє могутною зброєю всіх соціалістів-революціонерів. Йдучи сміливо скрізь, де є поневолений український селянин і робітник, УПС-Р знаходитеме міцну підтримку, котра ставатиме могутчим історично-визвольним чинником нашої історії.

Під прапором революційно-народницького соціалізму піде УПС-Р до здійснення славної мети: соціальної революції, творем якої буде українська самостійна соборна соціалістична республіка солідарна лише з подібними до неї республіками і воююча проти всього буржуазно-імперіалістичного світу.

Не маючи підстав соромитись свого минулого, УПС-Р не закриває очей на зроблені колись помилки і викорінює їх наслідки з мужністю свідомої сили і так само з гордістю усвідомлює dokonані членами партії героїчні вчинки і конструктивно-творчі дії: цим самим УПС-Р віддає належну пошану всім лицарям партії, що за революції вірно вмерли під прапором соціалізму, во ім'я самостійної України, так і тим товаришам, що вірно йдуть однією лавою на зустріч ідеалові партії. Над слабодухами і партійними ренегатами УПС-Р не спиняється: вона переступає через їх і з огидою їх відштовхує з свого почесного шляху.

Вітаючи всіх товаришів і однодумців, що несуть свій тяжкий хрест під ярмом окупацій, Конференція закликає їх не падати духом і вірити, що з нашої муравлиної організації, культурної і боєвої праці виросте дорога трудова Нова Україна, що незабаром вічно засяє під сонцем свободи, культури і соціалізму.

Бадьоро' голови вгору, дороге товариство!

Хай живе самостійна соборна соціалістична Українська Республіка!

Хай живе соціалістично-революційний інтернаціонал визволення народів!

Хай живе його боєвий відділ Українська Партія Соціалістів-Революціонерів!

II. П р о п о л і т и ч н и й м о м е н т і с т а н о в и щ е УПС-Р.

Заслухавши доклад т.М.Цаповала, IV Конференція приймає наступні постанови:

1. В справі інтєрвенції і війни проти України.

1/ Поширювані вже здавна чутки про підготовку Англією війни проти ССРСР знаходять своє підпертя в подіях останнього, коли ініціативна роль Англії в підготовці війни цілковито зазначилась. Англійські консерватори поставили собі метою відновити "всеросійську монархію", а для переведення цього плану вибрали гурток старих завзятих монархистів на чолі з був. великим князем Н.Н. Романовим. Доб збільшити політичне значіння Ніколая Ніколаєвича Романова, англійські змовщики силкуються зосередити навколо Романова різні емігрантські реакційні та інтервенційні гуртки, вимагаючи від їх в першу чергу координації сил з Романовим. Ї координацію з Романовим вганяють англійці просто чи посередньо і так звані "демократичні" гуртки еміграції різних національностей, в тім числі і українських інтервенціоністів.

Організатором інтервенційних гуртків /русських, українських, козацьких, грузинських і ин./ є буржуазно-фашистська Польща, що мріє про поширення своєї межі до границь 1772 року і до Чорного моря, щоб-то хоче в першу чергу захопити всю Правобережну Україну.

Агентом Польщі, що-до підготовки озброєної інтервенції є так звана "група УНР", під якою розуміється група "радикал-демократів" та явних чи тайних їх однодумців і спутників, щоб-то разом незначна частина еміграції і то виключно з кол інтелігенції, що-ж до трудової селянсько-робітничої і соціалістичної еміграції, то вона в своїй подавляючій більшості не має нічого спільного з інтервенційниками-полонофілами.

2/ Русійною силою інтервенційної підготовки є інтереси європейської імперіалістичної буржуазії, котра хоче відповісти ударом проти большевиків за їх агітацію в колоніях, а також вернути можливість ширшого капіталістичного визиску східньо-європейських теренів, спеціально України, в якій завязано було під час царизму чимало англійського, бельгійського, французького і німецького капіталів. З дру-

того боку європейську буржуазію неможливо існування на Сході Європи режиму, що з багатьох мотивів загрожує спокій європейської буржуазії. В боротьбі проти того режиму заінтересована і реакційна частина еміграції, у якій одібрано було землі, майно, фабрики, заводи, фінансові капітали, природні добра і ин. - в першу чергу російська, а далі і буржуазні групи інших національностей був. Російської імперії.

Інтервенційно-буржуазна частина еміграції всіх народів був. Росії підготовляє інтервенцію з мотивів соціально-економічних і політичних, хоч при тім і маскує свої наміри фразеологією національною - відновленням великої "єдиної неділимї" Росії в однім випадку, або визволенням поневоєних більшевизмом націй - в других випадках.

З/ Розглядаючи справу війни й інтервенції з погляду інтересів поневоєних національностей і спеціально з погляду інтересів їх трудових мас, УПС-Р визнає, що:

а/ Коли не зажили страшні рани світової війни і революційної боротьби, які винищили цвіт українського і інших народів, глибоко підорвавши біологічний фонд націй, то нова війна була-б величезним нещастям для їх, винищенням ліпших їх сил на довгі роки і збільшенням дегенерації населення - цей наслідок не поліпшив-би становища цих народів і нікрихти не збільшив-би надій на їх визволення, а навпаки - дуже зменшив-би їх;

б/ Не поліпшилось-би, а значно згіршилось-би спеціально і становище у к р а ї н с ь к о г о народу: передовсім не зник-би отой фатальний поділ української території між кількома державами, хіба що змінились-би пайки їх займанщини: Румунія напевне дістала-б приготовлену для неї більшевиками "Автономну Молдавську Соціалістичну Республіку", а Польща - Правобережну Україну, - таким чином про здійснення засади соборности нема чого й думати. Поскільки-ж не здійснилась-би с о б о р н і с т ь, як результат поневоєння і слабости політичної організації нашого народу, постільки-ж не могла-б здійснитись і с а м о с т і й н і с т ь України, через що для України означалась-би воєнними силами чужих, вільних від визвольних сантіментів буржуазних держав.

в/ Захоплені Польщею і Румунією частини українського народу опинились-би в ярмі ще гіршому, ніж більшевицьке: тому є прикладом і порукою повне знищення українського життя на Буковині і в Бесарабії, а також лютий польський терор, визиск і колонізація Польщею наших земель-Галичини, Волині і ин.;

г/ Успіх інтервенційної війни потяг-би за собою відновлення польської шляхецької земельної власности на всій Правобережній Україні, цеб-то не менш як 52% цієї території було-б відібрано від українського селянства і передано польським дідичам-поміщикам в драматичних формах ревізій, ексекуцій, контрибуцій і т.д., а через це Правобережна Україна, що при своїй великій густоті населення ледви дихає, була-б поставлена ще під страшну загрозу польської колонізації і безоглядної насильної полонізації українського населення;

д/ Так само фабрики, заводи, залізниці, ліси, природні добра перейшли-б у приватну власність ч у ж о г о капіталу - чи місцевого, чи міжнародного, поставивши українських селян і робітників /значить цілу нашу націю/ чоло проти чола безмірно-душного ворога, ніж теперішній один ворог - большевицько-московська партія, а цей факт безмежно зменшив-би шанси українського народу на визволення за цієї історичної доби;

е/ На випадок перемоги інтервенції розподіл України між Росією і Польщею означився-б не по Збручу, а по Дніпру, зменшивши цим площу і число населення, що має тепер хоч-аби-яку степеня можливості для культурного розвитку - хоч як би вона була для нас незадовільюча - все-ж таки більшу, ніж під Польщею і Румунією, де навіть назва "українець" офіційально не визнається. Політичний реалізм є в тім, щоб не пускатись в авантюри, які погіршили-б і так вже дуже гірке становище нашого народу. Відібрання землі у селян, перевід фабрик, заводів, лісів, комунікацій, природних дібр, колонізація і полонізація - це вже такі нещастя, що мусить кожний українець розуміти всю злочинність інтервенції, яка не знищить московського ворога, але приведе з собою багато інших з заходу;

є/ Нарешті буржуазна інтервенція проти ССРСР в цілому і проти України зокрема для соціалістів не до прийняття вже тому, що існування ССРСР, яке ідеологічно протибуржуазної сили, дезорганізує європейську буржуазію тим, що загострює відносини в капіталізмі і витворює революційну ферментацію, ослаблюючи капіталістичний світ. З другого-ж боку - ССРСР є лише однією з фаз великої східно-європейської революції: усунення большевизму є завданням не капіталістичної Європи, а завданням лише селянсько-робітничих мас, які борються за утворення трудової демократії замість большевицької диктатури. Перехід від большевизму до трудової демократії мислиться УПС-Р як продовження революції, як чергова фаза її, буржуазія-ж європейська чи оскаженіла від поразок контр-революційна буржуазна частина еміграції силкується знищити революцію цілковито, викоринити всі її прояви і наслідки, а відновити капіталізм в його крайніх страшних для селянства й робітництва формах. Тому озброєне втручання європейського фашистського капіталу в справи революції, як такої, з соціалістичного погляду є принципово недопустиме. Ненависний для трудових мас України большевицький режим диктатури мусить бути знищений і буде знищений планомірною боротьбою організованих селянсько-робітничих і соціалістичних сил, але не з метою відновлення старого буржуазно-поміщицького режиму і монархії, а з метою остаточного завершення великої східно-європейської соціальної революції і закріплення устрою трудової демократії. Соціалістичні партії взагалі і УПС-Р зокрема не можуть з принципових і тактичних міркувань бути нейтральними в боротьбі буржуазії проти революції: ведучи безоглядну боротьбу проти большевизму, УПС-Р докладно вияснила в резолюціях з 6 лютого 1927 року свою непримиримість до московської окупації на Україні, до режиму нечуваного насильства і визиску, до обернення України в московську ко-

лонію. Стоючи непохитно на своїй різко-негативній оцінці більшевизму, УПС-Р разом з тим констатує, що капіталізм і буржуазія не можуть нічого дати Україні кращого, як поневолення, визиск колоніальне становище і тому УПС-Р займає воєнне становище, як проти більшевицького окупаційного режиму, так і проти інтервенційних планів буржуазії, проти всякого втручання буржуазії в справи революції.

4/ Вважаючи буржуазну інтервенцію злочинною, як проти революції в цілому її територіальному розмахові, так і проти українського народу і його революційної боротьби, що ще не скінчилася, УПС-Р на випадок інтервенції зробить всі необхідні кроки для порозуміння всіх широ-революційних і соціалістичних сил на окремій платформі, що була прийнята попередньою конференцією УПС-Р 6 лютого 1927: Вважаючи засаду соборної самостійної селянсько-робітничої Української республіки і режим трудової демократії в ній за неминуче обов'язковий, УПС-Р домагається скасування більшевицької диктатури, утворення режиму трудової демократії і ведення боротьби єдиним фронтом всіх революційно-соціалістичних груп і партій проти буржуазної озброєної інтервенції.

Приймаючи все вищевказане на увагу IV Закордонна Конференція УПС-Р постановляє:

а/ доручити Головному Комітетові УПС-Р скласти відозву до українського народу, в якій докладно пояснити всі обставини, зв'язані з інтервенційними планами буржуазії, і вказати, що визволення України може бути здійснене лише шляхом внутрішньої організації культурних, господарських і політичних сил селянства й робітництва та розумною координацією українського народу з трудовими визвольними силами інших поневолених народів в рішучій боротьбі проти ярма, як буржуазного, так і більшевицького;

б/ доручити Головному Комітетові УПС-Р виробити докладний меморандум до всіх соціалістичних партій, в якому вяснити необхідність солідарного і енергійного виступу проти більшевицького і буржуазного режимів на поштованих окупаціях українських землях;

в/ доручити Головному Комітетові вяснити становище всіх соціалістичних і взагалі протиінтервенційних течій і груп народів Сходу Європи, щоб виробити план спільної акції проти інтервенції;

г/ доручити Головному Комітетові зробити належні заходи для консолідації всіх протиінтервенційних елементів еміграції з такими-ж краєвими силами;

д/ на випадок потреби IV Конференція УПС-Р уповноважує Головний Комітет оповістити мобілізацію партійних членів для поборювання інтервенційних акцій і планів української контр-революції, а також робити всі інші доцільні надзвичайні заходи зі вказаною метою.

2. Про так званий "у р я д У.Н.Р."

Заслухавши доклад про сучасний політичний момент і завдання УПС-Р, Конференція констатує:

1/ В наслідок незаконної постанови Директорії УНР з 15-го листопада 1919 року про передачу С. Петлюрі уповноваження, які належали лише Директорії, якої колегіяльному органу,

а власне - підписувати закони іменем Директорії - Директорія фактично і юридично розпалась, а УНР, оголошена Конгресом Трудового Народу України, перестала існувати.

Виступи С.Петлюри від імені УНР і в ролі голови неіснуючого органу /Директорії/ суперечили основному законові Трудового Конгресу з 28 січня 1919, який /закон/ не знає навіть титулу "Голови Директорії", а тому ці виступи юридично прийняли чисто-узурпаційний характер. Узурпаційний характер поведінки С.Петлюри особливо ясно зазначився після незаконних і узурпаційних постанов п'яти був. міністрів УНР в Кам'янці-Подільському під владою поляків 14 лютого 1920 року про нову організацію верховної влади і порядок законодавства з особливим зазначенням про с к а с у в а н н я законодавства Трудового Конгресу і одночасовим розпусшенням штабів, установ і організацій, утворених на основі законодавства Трудового Конгресу і впливаючих з його постанов Директорії.

Цим було формально dokonано державний переворот в УНР в обстановці трагічній для української революції. 2/3 цього часу С.Петлюра, узурпувавши старі титули "УНР", "Директорії УНР", виступаючи в своєрідній ролі "Голови Директорії" без Директорії, почав діяти в порозумінні з польською владою проти волі і інтересів українського народу, підпертий в своїй шкідливій діяльності безвідповідальними групами політиканів, що ніякого зв'язку з трудовими масами України не мали.

Так званий, призначений С.Петлюрою "уряд УНР" на чолі з Б.Брокопівичем /складений з 3 радикал-демократів, 4 соціал-демократів, 2 представників польської шляхти і кількох одиниць/ виступив союзником Польщі, який С.Петлюра і попередній уряд Мазени-Лівницького віддали по таємному договору з 21 квітня 1920 р. значну частину української території з населенням не менш 8 мільйонів душ, таким чином порушивши засаду Трудового Конгресу про цілість, незалежність і самостійність України.

3/ Після невдачі наступу Пилсудського і Петлюри на Україну, уряд Петлюри-Лівницького видав 12 листопаду 1920 р. нові постанови про верховну владу для України, на основі яких забезпечувалось перехід влади від Петлюри до А.Лівницького, чим і скористався А.Лівницький після смерті Петлюри, словістивши себе 1 червня 1926 року "заступником Голови Директорії" і "Головним Отаманом військ УНР" та призначивши від себе новий уряд Брокопівича.

4/ Вищенаведені факти і розгляд стану річей вказують, що жадними нитками юридичної спадковості так званий тепер "уряд УНР" з законодавством Трудового Конгресу ані Директорії не пов'язаний; що він є типовим явищем самозванства, історично-фабрикованим здавна в Польщі з метою утворення і закріплення польських впливів на Сході та захоплення української території;

що цей так званий "уряд УНР" по своїй соціальної природі і політиці є контр-революційним і проти-національним, чим і пояснюється той факт, що він не має жадного спертя в українському населенні по обидва боки Збруча, що-ж до української еміграції, то й тут його база незвичайно маленька,

обмежена тісним гуртком професійних контр-революціонерів з військовиків та так званих "радикал-демократів", фашистів і гетьманців;

що вся його "діяльність" /з обрахунком на пасивність еміграції і її страх перед скандалами на чужині/ зводиться до вишукування коштів у чужих урядових і політичних чинників за услуги дуже сумнівної вартости, протікає в строгій конспірації настільки, що члени цього "уряду" їздять часто інкогніто і часто під псевдонімами, босячись публично перед українською еміграцією показуватись.

Приймаючи все вищесказане на увагу, IV Закордонна Конференція УПС-Р постановляє:

а/ закликати всіх членів УПС-Р вести завзяту боротьбу проти самозванців і їх агентів, безпощадно викриваючи їх злочинну роботу перед українськими трудовими масами,

б/ доручити Головному Комітетові УПС-Р скласти окрему брошуру, в якій подати факти і документи, що свідчать цілковито-узурпаційний і самозванський характер так званого "уряду УНР" на чолі з А.Лівицьким і К^о.

3. Про відношення до більшовиків і в підтвердження постанови III Конференції З.О.УПС-Р від 6 лютого 1927, що звучить так:

"Протягом 5-літнього панування Російської Комуністичної партії на Україні сталися зміни, що витворили такий стан річей:

1/ Від комунізму БКП /зглядно КП/б/У/ відмовилася, назвавши період своєї комуністичної праці "воєнним комунізмом" і натомість 1921 року оповістивши н о в у е к о н о м і ч н у п о л і т и к у /НЕП/. НЕП означає як нову, суперечну в самій собі ідеологію - яка під соціалістичними фразами установає необхідність капіталізму, - так і нову соціально-економічну дійсність, виявлену в економічному дуалізмі; поруч з державним капіталізмом існує і розвивається приватний капіталізм в сільському господарстві, індустрії і торгівлі. При тім, відношення пролетаріату до знаряддя продукції установає на капіталістичній основі, а саме: пролетаріат переведено на вільно-наємну плату і примушено продавати роботу на біржі праці, з неминучим безробіттям, з одночасним позбавленням пролетаріату всяких легальних способів економічної боротьби /напр., позбавлення права страйку/. Рівночасно з цим БКП користується всіма способами пропаганди і надавання дрібних привілеій, щоб вмотивувати пролетаріатові погляд, ніби-то НЕП - капіталізм, є "шляхом до соціалізму" і що пролетаріат мусить і далі нести жертви і відмовлятись від свободи. Одначе, такий цинічний визиск моральних сил і віри в соціалізм вже одкрив очі пролетаріатові, який де-далі більш активно повстає проти диктаторсько-капіталістичного режиму БКП /зглядно КП/б/У/, про що свідчить постійна боротьба робітництва - з одного боку і тяжкі репресії включно з безсудними розстрілами безоружного робітництва воєнно-поліцейськими органами влади - з другого.

Капіталізм в ССРСР забезпечується більшовиками їх земельно-аграрною політикою, а власне: землю розподілено дуже не рівномірно, так що половина селянства залишається

без землі або з дуже маленьким наділом, за те частина землі опинилася в руках куркулів, дрібних поміщиків, а разом з тим багато землі взято в державний фонд для утворення ново-поміщицьких державних господарств /"радгоспи" і т.д./ та чужинської колонізації. Такий розподіл землі і повів більшовиків до скасування соціалізації землеволодіння, а натомість заведено безтермінове індивідуальне користування землею, передача її в спадщину, таємна продаж її, здача в аренду і т.п. неминучі форми капіталізму. Куркулям дано право визискувати наймитську працю під гаслом Бухаріна "збагачуйтеся". Велика частина селянства опинилась без землі й обернулася в резерву армію праці, яка була завжди і скрізь соціальною основою капіталізму.

Аграрна політика більшовиків стала основою нового капіталізму в СРСР і на Україні, поневоливши пролетаріат і трудове селянство та перегородивши трудовим масам шлях до соціалізму. Продовження такого стану річей одкриває повну можливість для розвитку і скріплення тільки нової буржуазії, котра незабаром може вирости у велику політичну силу, що може опанувати державою й остаточно поневолити пролетаріат та селянство. Цьому допомагає вже й тепер та перероджена частина комуністичної партії, що стоїть за повну реставрацію капіталізму.

Витворений більшовиками стан річей показує непримириму суперечність між інтересами трудових мас і інтересами нової буржуазії та пануючого блоку апаратчиків, хозяйственників та професійних верків, а ця грізна суперечність двигаче маси на неминучий революційний конфлікт з режимом, що означає наближення нової соціально-політичної революції, котра му- сить знести капіталістично-диктаторську систему ВКП /згля- дно КП/б/У/ і визволити як трудові маси, так і поневолені народи від ненависного й кровожерного режиму більшовиків.

2/ В області національно-культурних відносин ВКП мусіла 1923 року під натиском народніх мас змінити свій попередній курс русифікації України на курс українізації, одначе, курс "урядової українізації" ведеться не щиро, з прихованою метою задержати панування російсько-жидівської меншости над українською більшістю, об'єктивним доказом чого є: недопущання українців більш 25% на вищі й середні урядові посади, недопущання українізації вищих шкіл шляхом недрукування українських підручників і наукових книг, керування так зв. українською більшовицькою пресою чужинцями, у якій українці тільки за перекладчиків, затримання російського характеру КП/б/У шляхом регулювання вступу українців з тим, щоб вони не обернулись в більшість у партії і т.п.; на практиці ж урядова українізація зводиться до вивчення чужин- цьким нижчим персоналом української мови для зносин з укр. населенням та обдурюванням його буцім то органічною прина- лежністю чужинців до українців. КП/б/У, будучи тільки крас- вою організацією російської ВКП, позбавлена всякої автоно- мії, чому всі декларації про "самостійність" чи "рівноправ- ність" України в СРСР являються тільки свідомим дурисвіт- ством пануючого московського центру, що обернув Україну в свою колонію.

Разом з тим на Україні зазначився великий зріст національно-політичної свідомості українських трудових мас /так зв. "стихійна українізація"/, які усвідомили певну суперечність своїх інтересів більшою частині, інтересів 80% населення, з інтересами диктаторської чужонаціональної меншості, що переводить на Україні шляхом насильства плани й наміри імперіалістичної Москви. Свідомлення цієї суперечності висовує на чергу дня проробляти владу, яка мусть бути можливо швидше розвінена або шляхом добровільного відступлення сучасної московської влади на Україні і передачі урядових функцій українській більшості, або коли це добровільно не станеться, то воно станеться шляхом нової революції, що наближається невпинно під тиском, як соціально-економічних так і національно-політичних суперечностей.

3/ Велика Революція в сучасній її большевицькій фазі може знайти свого завершення тому, що большевики, використавши всі найбільш крайні засоби диктатури, прийшли через 9 літ свого панування в Росії і в інших окупованих війною країнах, тільки до капіталізму в його найгірших формах: державного капіталізму і хижачького приватного капіталізму, чим безнадійно скомпромітували як мету диктатури, так і програму державницького псевдо-соціалізму /етатізму/ перед очима світового пролетаріату і взагалі трудових мас, створивши в світовому соціалізмі тяжку кризу розпоршення сил.

Большевицька фаза Великої Революції на Сході Європи показала, що ані диктатура над трудовими масами та поневоленими націями, ані етатизм не можуть бути шляхом до соціалізму, тому ліквідація большевицької диктатури є неминучою потребою не лише поневолених робоче-селянських мас ССРСР, але й вищою потребою світового пролетаріату, що задихається під натиском підбадьореної моральним крахом большевицької буржуазії, яка переняла методи большевизму під назвою фашизму для побороення світового революційно-соціалістичного руху трудових мас.

Разом з тим в досвіді революції виявилась животворна підстава народницького інтегрального соціалізму, який бачить шлях до соціалізму в самодіяльності трудових мас робітництва і селянства, передовсім в здійсненні трудового права на землю - забезпечення проти сформування резервної армії праці, на якій неминуче виріс і виростає капіталізм. Тому українські соціалісти-революціонери в цю добу можуть сконстатувати тільки невмирущу стійкість і життєву вартість своєї соціалістичної ідеології, яка дає правильне рішення основної проблеми соціальної революції - проблеми земельної реформи на основі трудового права на землю.

Б цьому партія відзискує велику моральну силу і запоруку свого зросту для здійснення своєї програми.

4/ Залишаючись на позиції непримирного відношення до большевицької ідеології, програми і методів диктатури над трудовими масами, УНС-Р продовжує боротьбу за визволення трудових мас, поневолених націй, за суверенність української державності і змагається до ліквідації большевицької диктатури во ім'я трудової демократії, вважаючи принципово

ш л я х р е в о л ю ц і ї за останній доцільний спосіб переходу до нового стану річей, однак, в сучасних обставинах з огляду на велику небезпеку міжнародної ситуації для східно-європейської революції, спеціально - велику небезпеку для України з боку Польщі, Румунії і ин. імперіалістів - з одного боку, а також, щоб з найменшими потрясеннями могли всі народи ССРСР і зокрема Україна вийти з великої, утвореної більшовиками господарської, культурної, національної і політичної к р и з и - УПС-Р для добровільної реконструкції відносин в УСРСР закликає трудові маси боротись за здійснення слідуючих змін і вимог в УСРСР:

А. - В області політичній та соціальної.

- 1/ Скасувати більшовицьку диктатуру ВКП /зглядно КП/б/У/ і перейти до режиму трудової радянської демократії.
- 2/ Перетворити сучасний ССРСР на справжню Б і ж в н у С п і л к у усамоствінення радянсько-демократичних трудових республік, в яку Україна увійшла б як самостійна і рівноправна республіка.
- 3/ Легалізувати УПС-Р і взагалі всі соціалістичні партії, що стоять на ґрунті соціальної революції.
- 4/ Оповістити свободу слова, друку, зборів, спілок і т.д. в межах трудової демократії.
- 5/ Скасувати смертну кару і висилки з рідного краю.
- 6/ Допустити вільну професійну організацію трудових мас і зокрема: негайно допустити класово-професійну організацію трудового селянства у формі Української Селянської Спілки.
- 7/ Перетворити сучасний уряд, військо, міліцію і управління державними, господарськими та культурними установами на засадах п р о п о р ц і й н о г о відношення між трудовими масами основних національностей України.
- 8/ Приднати до України Кубань і відрізати українські комплекси Курчини, Бороніжчини й Дончини та забезпечити національно-культурні права українцям, росіянам по-за Україною в ССРСР, як також проголосити /і всі сили поклясти на його здійснення/ п р и н ц і п с о б о р н о с т и всіх українських земель в одній соборній Українській Соціалістичній Республіці в етнографічних межах.
- 9/ Забезпечити в Українській Республіці національно-персональну автономію національним меншостям.

Б. - В області господарсько-економічній.

- 1/ Зберегти всю землю у всенародній громадській власності і не допустити ніяких явних чи таємних форм продажу землі.
- 2/ Скасувати нові поміщицькі осередки під назвою "радгоспів" і т.п., а землю з під їх наділити безземельним та малоземельним і взагалі допомагати їм поставити своє господарство на ноги шляхом довготермінового кредиту і спеціальних державних підмог.
- 3/ Проводити як в сільському, так і в інших галузях господарства кооперативізацію відносин.
- 4/ Скасувати чужинцям концесії на землю і взагалі припинити чужинську колонізацію України та штучне творення на укр. території чужих республік, натомість дбати про наділення землі українським біженцям із Західних земель України.

5/ Залишити сільні комплекси землі тільки при школах і науково-досвідних та культурних установах і організаціях.

6/ Припинити штучну індустріалізацію під расом псевдо-соціалістичного "нагромадження", котре є брутальною формою визиску селянської праці.

7/ Реорганізувати податкову систему відповідно засадам поступово-прибуткового податку.

8/ Взагалі перевести в життя засаду автономії господарства і професійних робітничих та селянських спілок, як єдиний шлях до здійснення господарсько-трудової демократії.

9/ Для організованого здійснення господарської демократії утворити Вищу Раду народного господарства шляхом виборного представництва продуцентів, споживачів, науки і держави з тим, щоб ця Рада автономно керувала господарською політикою і вела регуляцію цін на продукти сільсько-го та промислового господарства в інтересах робітництва і селянства на основах еквівалентної вартості.

Б- В культурних справах.

1/ Утворити Вищу Раду Соціалістичної Культури шляхом пропорційного представництва від трудових мас всіх національностей України і передати цій Раді державні кошти для організації та ведення шкільництва, видавництва і всіх громадських установ духової та фізичної культури населення.

2/ Українізація мусить увійти в компетенцію української секції названої Ради з метою реального здійснення дерусифікації України шляхом стимулювання гуртової творчої праці трудових мас та підняття їх індивідуальної і масової самодіяльності.

3/ Скасувати бутафорну "українізацію" чужонаціональних елементів на Україні, а натомість реально допомогти відродженню й розвитку української культури та дати можливість самим українцям вести свої публичні й громадські установи в УСРР, чим і буде переведена українізація.

4/ Допустити самодіяльність і приватну ініціативу в справах преси, видавництва, шкільництва і мистецтва та одночасово усунути деморалізуючу фаворизацію окремих груп во ім'я єдино-корисного на полі культури вільного змагання творчих сил і здібностей.

5/ Поставити широку організацію краєвознавства і взагалі науково-дослідчої діяльності з реальною гарантією свободи наукової критики і висновків.

6/ Допустити найбільшу свободу взаємочинності українських наукових, культурних та мистецьких сил в міжнародній сфері, як єдиний шлях до освіжування культурного повітря й справжнього зближення народів на полі культури, що є разом з тим певним засобом викорінювання національно-виключних і шовіністичних настроїв у населення.

7/ Реально й активно допомагати культурній праці українського населення по-за межами УСРР, в Польщі, Румунії та інде, з метою включення всього народу в одну систему культурних переживань.

8/ Включити всіх українців, розсіяних в ССРР, під культурний заряд Української Республіки.

9/ І взагалі: замість бюрократичного механізму, холодного й чужого до реальних переживань, відкрити всі можливості для самодіяльної організації всіх соціалістичних елементів трудових мас з метою широкої боротьби за скріплення соціалістичної культури і побуту на Україні."

4. Про партійне будівництво УПС-Р.

Зважаючи на те, що Закордонна Організація УПС-Р стала за цієї доби єдиним одвертим виразником стремлень і змагань УПС-Р і осередком її культурно-ідеологічної й політичної праці, IV Конференція закликає членів Головного Комітету до завзятої праці з метою поширення складу організації і відповідного виховання партійних кадрів і членства не лиш на еміграції, а передовсім на рідних землях і опріч того - в осередках заокеанської еміграції, а для цього передовсім потрібно:

1/ відправити можливо більше число партійних товаришів на українські землі і в Сполучені Держави та Канаду,

2/ зокрема що-до Галичини й Волині, то одправляючи туди т.т., необхідно виробити основи їх взаємовідносин з спорідненою ідеологічно партією соціалістів-радикалів.

3/ Так само необхідно оформити приязні взаємовідносини з Оборonoю України в Америці й Канаді.

4/ В консолідаційній акції УПС-Р повинна керуватись за-садою - змагати до об'єднання революційно-народницьких елементів в одну соціалістичну партію, хоч би і на федеративних умовах, поскільки цього вимагають географічно-територіальні обставини.

Як початкову форму об'єднання треба вважати соборно-соціалістичний союз революційно-народницьких організацій і груп на всіх українських землях.

II. Про Соціалістичну Лігу Нового Сходу.

1. Заслухавши доповідь секретаря Соц. Ліги Нового Сходу т. Куликівського Дм., про працю Ліги та участь членів ЗОУПС-Р в ній, IV Конференція визнає, що правдиво-соціалістичним способом розрішення міжнародних взаємовідношень народів Сходу Європи є мир та солідарність між цими народами; констатує, що це ясно впливає з програми нашої партії, а тому що в основу ідеології Соц. Ліги Нового Сходу Європи лягли, власне, ці постулати нашої програми, то IV Конференція УПС-Р вітає організацію останньої.

2. IV Конференція УПС-Р схвалює і одобрює працю і діяльність наших товаришів, які були ініціаторами в організації Соціалістичної Ліги, як рівнож . працю і тих товаришів, що пізніше приєдналися до Соціалістичної Ліги.

3. IV Конференція УПС-Р вітає Соціалістичну Лігу Нового Сходу Європи, бажає їй успіху і розвитку її праці, в досягненню її мети, закликає неухильно йти правильно-вибраним нею шляхом, не дивлячись на жадні перешкоди і рекомендує членам нашої партії і надалі активно підпирати працю Соціалістичної Ліги Нового Сходу Європи.

IV. Про Український Робітничий Університет.

Заслухавши доклад т. Мандрики про УРУ,

IV Конференція з глибоким задоволенням констатує великий успіх в праці, ставить всім товаришам в завдання: з найбільшою енергією і увагою працювати над розвитком цієї першої високої школи організованої УПС-Р для широких мас, яке могутнього знаряддя піднесення культури і свідомості селян і робітників для досягнення революційно-соціалістичної мети в сфері культури і свідомості і забезпечення цим повної перемоги в тій величній суспільній перебудові, що дасть нам інтегральний соціалізм. Конференція вважає, що УРУ є початком великої соц. революц. праці УПС-Р в області організації української культури трудового народу і закликає товаришів працювати над тим, щоб УРУ як найкраще виконав свою велику роль.

Конференція разом з тим висловлює глибоку подяку тим робітникам українцям в Америці, які перші чуло й гаряче підтримали морально, і своїми жертвами від робітничого зарплатку дали реальну можливість породитися УРУ, і від імені ЗОУПС-Р обіцяє, що кожний робітничий центр буде використаний доцільно і дбало.

Зокрема IV Конференція висловлює свою глибоку подяку "Обороні України" та Українському Робітничому Союзові, що перші, як робітничі організації підтримали УРУ.

Конференція приймає з задоволенням постанову зїзду УРС - про доручення УРУ виконання своєї культурно-просвітньої програми.

V. Про Український Все професійний Робітничий Союз в ЧСР.

Заслухавши звіт т.Клименка Леоніда про УВРС, IV Конференція із задоволенням констатує, що УВРС успішно виконав покладені на нього завдання. Організація і розвиток союзу є єдиною умовою піднесення культурного і матеріального стану українського робітництва та розвитку його класової свідомості. Лише на ґрунті професійної організації виросте й скріпне політична свідомість робітництва, що дасть можливість українському пролетаріатові й селянству боротися з капіталістичним визиском і зрештою перемогою в цій боротьбі, а це буде заделом визволення національного. IV Конференція закликає все українське робітництво ставати в організовані лави УВРС. В однанні сила. Робітництво переможе лише могутньою класовою організацією. Одже всі під прапор У.Б.Р.С., хай не буде ні одного байдужого! - Доля робітників в їхніх руках!

...іііІІІііі...

